

– великих підприємств на 0,2%.

Отже, значне збільшення обсягу інноваційних витрат приходить на малі промислові підприємства.

Порівнюючи данні табл. 1 та рис. 1 можливо зробити висновок, що *витрати на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення займають найбільшу питому вагу у загальній вартості інноваційних витрат ураховуючи обидва групування: за видами економічної діяльності та залежно від масштабів підприємства.*

Література:

1. Просянюк Н.А. Статистика: от теории к практике: учебно-практическое пособие / Н.А. Просянюк, О.А. Варчук // – Харьков, Бурун Книга, 2008. – 128с.
2. Наукова та інноваційна діяльність в Україні 2011 році: статистичний збірник. – К.: ДП „Інформаційно-видавничий центр Держстату України”, 2012. – 305 с.
3. Наукова та інноваційна діяльність в Україні 2013 році: статистичний збірник. – К.: Держкомстат. 2014. – 314 с.
4. Наукова та інноваційна діяльність в Україні 2007 році: статистичний збірник. – К.: ДП „Інформаційно-видавничий центр Держстату України”, 2008. – 361 с.
5. Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2009 році: статистичний збірник. – К.: Держкомстат. 2010. – 347 с.

ТЕХНІЧНЕ ПЕРЕОЗБРОЄННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УКЛАД ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

І.М. Бойко

Одеський національний політехнічний університет

В умовах переходу до нового технологічного укладу і загострення конкурентної боротьби за ресурси і сфери впливу актуалізується задача інтенсифікації процесів технічного переозброєння та модернізації промислового виробництва, що потребує відображення у відповідному методичному апараті планування цих процесів, що враховує прогноз науково-технічного розвитку при формулюванні стратегії підприємства.

Розгляд технічного переозброєння як частини інноваційно-інвестиційної діяльності зачіпається в працях вітчизняних і зарубіжних вчених: Г. А. Краюхіна, В. І. Титова, Р. А. Фатхутдінова, І. А. Бланка, А. Б. Идрисова, В. Н. Лівшиця, С. Н. Сайфієвой, Д. А. Ермілін.

Проблема неконкурентоспроможності вітчизняних підприємств є наслідком значного зносу основних виробничих фондів промисловості. Згідно з офіційними даними Держстату, до початку 2014 року Україна підійшла з загальними матеріальними активами економіки, оцінюваними в 2356962 млн. гривень за залишковою вартістю, що супроводжувалося 77,3% зносом основних засобів[1]. Проблема значного зносу основних фондів значно загострилася в ситуації вступу України до СОТ, що поставив перед промисловими підприємствами нове завдання з формування конкурентних переваг в умовах відкритих ринків і скорочення заходів державної підтримки технічного переозброєння промислових підприємств.

Під технічним переозброєнням розуміється частина інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства, яка спрямована на підвищення його техніко-економічного рівня до кращих досягнень світових лідерів у відповідності зі стратегією розвитку підприємства[1, с.59]

Існують наступні основні ознаки технічного переозброєння:

- орієнтація на заміну активної частини основних виробничих фондів;
- спрямованість на підвищення науково-технічного рівня виробництва шляхом впровадження технологій, що відповідають світовому рівню розвитку техніки і технології;
- системний характер, що передбачає включення в процес допоміжних служб.

Технологічний уклад визначає величину інвестицій, необхідну для здійснення технічного переозброєння і формування нової виробничої бази, а також характер стратегії розвитку підприємства.

На основі ознак технологічного переозброєння промислових підприємств запропонований термін «мікротехнологічний уклад промислового підприємства», під яким розуміється ступінь відповідності виробничих, соціальних, збутових, логістичних процесів підприємства певному рівню розвитку технологічного укладу економіки і сприйнятливість до технологій більш високого рівня. На рис. 1 представлена структура мікротехнологічного укладу. Низький рівень мікротехнологічного укладу ставить завдання з розробки стратегії технічного переозброєння підприємства, спрямованої на формування сучасної виробничої бази, заснованої на досягненнях науково-технічного прогресу і враховує необхідність системного оновлення основних фондів [2, с. 62] .

Необхідність соціально-економічного підйому і зміни парадигми економічного розвитку ставить завдання неоіндустріальні трансформації української промисловості, яка передбачає створення конкурентоспроможної, стійкої, структурно збалансованої промисловості, здатної до ефективного саморозвитку. Для цього потрібні збільшення інвестицій в нові виробництва та інфраструктуру, розвиток людського капіталу як фактора економічного зростання. Плани українського уряду з технологічного переозброєння нашої економіки потребують масштабних капіталовкладень у найближчій перспективі. І велика роль у цьому відводиться для іноземного капіталу, в тому числі і з країн СНД. Це ті високотехнологічні проекти, які в принципі, повинні підтягти вітчизняну економіку на новий світовий рівень, разом з нашими традиційними галузями, які займають великий обсяг виробництва і робочих місць в нашій країні.

Рис. 1 - Структура технологічного укладу

Сутність технічного переозброєння як частини інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства визначає основні принципи формування стратегії технічного переозброєння, яка повинна бути спрямована на формування технологічного укладу підприємства та інвестиційної програми.

Література:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Хохлова, І. Г. Методичний підхід до управління технічним переозброєнням підприємства / І. Г. Хохлова // Російське підприємництво. - 2012. № 21/219. - С. 59-66.